

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Ústav sociálních studií

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Sociální péče o seniory ve zdravotnictví v kontextu naplňování potřeb jedince se zaměřením na komunikaci

Jméno autorky: Bc. Andrea Mokrenová

Vedoucí práce: Mgr. Iva Junová, Ph.D.

Oponent práce: Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Téma diplomové práce zvolila autorka v souladu se svojí profesí pracovnice geriatrického oddělení. Námět je aktuální, věčně živý, teoreticky i metodologicky nosný, příslušející však pojetím práce více do oblasti sociální práce, nežli do rangu sociální pedagogiky. Předložená práce je teoreticko-empirické povahy, empirické šetření je smíšeného designu.

Autorka práci strukturovala do úvodu, pěti kapitol, závěru, přehledu užití odborné literatury a příloh se seznamem tabulek a grafů. Práce je zbytečně neobvykle rozsáhlá (202 s.) Teoretická analýza sledované problematiky, která je obsahem prvních čtyř kapitol, je opřena o úctyhodný počet odborných publikací. Na rozdíl od jiných závěrečných prací autorka správně neuvádí učebnice, ale pouze monografické práce, stati ve sbornících a časopisech.

V úvodu autorka zbytečně široce zdůvodňuje aktuálnost tématu, ale na druhé straně věnuje pozornost i náležitěmu metodologickému vymezení práce. Nešťastně však vymezuje cíl práce, neboť překračuje rámec názvu práce. Mylně následně uvádí v úvodu teoretická východiska práce. Ta musí být výsledkem analýzy odborné literatury a nemohou mít proto místo v úvodu. Formulace východisek je proto i neadekvátní. Východiskem nemůže být charakteristika stáří a stárnutí, ale pojetí stáří v návaznosti na stav a sociálně ekonomické proměny společnosti.

Předložená práce rovněž potvrzuje známou pravdu, že je spíše překážkou, když je zpracovatel příliš emočně vázán na zpracovávanou problematiku. Vyplývá to hned z názvu první kapitoly, který je více než diskutabilní. To, co je obsahem textu, není v přímé vazbě na geriatrické oddělení, ale vztahuje se i k dalším institucím, jako je rodina, úřad sociálního zabezpečení, místní úřad apod. Na druhé straně je třeba pochválit autorku, že se snaží o problémovou formulaci názvu kapitol, ne učebnicovitou. Otázkou je, zda z hlediska logiky

rozdíjeného problému neměla 2. kapitola předcházet kapitolu 1., nebo dokonce 3. kapitola být obsahově provázána s kapitolou 1.

Poslední pátá kapitola je věnována projektu empirického šetření. Autorka poučena metodologií se správně pokouší formulovat úvodem kapitoly teoretická východiska. Výsledek bohužel neodráží teoretickou analýzu odborných zdrojů, provedenou v předchozích kapitolách, plně. Autorka si dále velmi ztížila situaci, když náhle (v úvodu obsaženo není) vedle vědecko-výzkumných otázek formuluje i hypotézy. Když již formulovala hypotézy, měla rovněž provést analýzu výzkumného nástroje a ukázat, jak jednotlivé položky dotazníku pokrývají stanovené hypotézy. Oponent rovněž postrádá kapitolku o organizaci výzkumu.

Autorka získala empirickým šetřením smíšeného designu dvojí výsledky. V kvalitativní části obdržela na základě stanovených kódů celkem 21 kategorií, které jsou velmi široce formulovány., někdy proklamativně (u 2.k.), což potlačuje výpovědní hodnotu. Kvantitativní část empirického šetření je pak standardně zpracována. V kvalitativně orientovaném šetření by pak měla být na závěr přeformulována i ústřední hypotéza. To však v práci schází. Stejně tak minimálně autorka konfrontuje obě varianty šetření mezi sebou. Snaží se o to v kapitole 5.4.3 i v konfrontaci s teoretickými východisky, která však nebyla dobře formulována. Výsledky jsou tím poznamenány. Některá uváděná zjištění nebylo třeba zkoumat, neb jsou očividná a formuloval by je i laik, který na geriatrici nepracuje (s. 183). Autorka také několikrát opakuje, že „ lze hledat společné znaky, na základě kterých lze částečně zobecnit získané poznatky i pro více seniorů (s. 184). Někdy také autorka formuluje výsledky velmi obecným pojmem (materiální věci), což zkresluje skutečnost. V množství textu pak faktické výsledky zanikají. Bylo možno je graficky zvýraznit.

Ani závěr práce není bez problémů. Konstatování splnění cíle práce je uvedeno až zcela na konci textu. Obsah závěru především opakuje vše, co již bylo dříve řečeno. Autorka nezmiňuje, jaké problémy se zpracováním tématu měla, ani kam dále by se problematika v dalším bádání měla posouvat. Schází i jasně formulované doporučení společenské praxi.

Po stránce formální a jazykové není rovněž předložená práce bez problémů. Na řadě míst v textu (např. s. 9, s.183, s.185) jsou překlipy. S bibliografickou normou je však pracováno správně.

I přes uvedené výhrady předložená práce splňuje kritéria stanovená pro hodnocení závěrečných prací v magisterském studiu. Autorka prokázala, že si osvojila základy pedagogické vědecké akribie a doporučuji proto, aby práce byla přijata jako diplomová.

Hodnocení: C

V Praze dne 30.4.2021

Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.